

Ekspонат miesiąca - Marzec 2024

Pieczętka z XIX wieku grajewskiego garbarza Maiera Fyszbyna

Jako ekspонат miesiąca marca proponujemy pochodzącą z XIX wieku pieczętkę do laku grajewskiego garbarza Maiera Fyszbyna.

Pieczętkę wykonano techniką odlewu z czernionego mosiądzu – jest to stop miedzi i cynku. Przedmiot ten powstał prawdopodobnie w XIX wieku.

Pieczętka ma nieregularny kształt. Posiada podstawę o kształcie prostokąta ze ściętymi narożnikami. Jego długość wynosi 23 mm, szerokość -18 mm, a grubość - 4 mm. Po środku jej górnej części przymocowany został „chwytak”, czyli pionowy słupek w kształcie obelisku o wysokości 18 mm, wymiarach podstawy 5 x 5 mm i wymiarach u szczytu 3 x 3 mm. Na dolnej części podstawy (awersie) stopce dookoła znajduje się wypukły rant, a wewnątrz napisy z wypukłych liter w lustrzanym odbiciu: MAIER / FYSZBYN / [14 pionowych wypukłych prążków] / GARBARSZ Z M. GRAIOWA.

Zachowana pieczętka materialnym dziedzictwem z jednej strony rzemieślniczej przeszłości Grajewa, z drugiej zaś społeczności żydowskiej, która przez wieki była nieodłącznym elementem naszego miasta.

Przedmiot został przekazany do naszych zbiorów przez Pana Apoloniusza Ciołkiewicza w październiku 2007r. i jest w dobrym stanie zachowania.

Jak wskazuje treść z pieczętki, należała ona do Majera Fyszbyna (nazwisko to zapisywane było także w formie Fiszbin, Fischbein, Fiszbejn). Był to dość popularne nazwisko wśród przedstawicieli społeczności grajewskich rzemieślników wyznania mojżeszowego. W tym wypadku pieczętka należała najprawdopodobniej do Majera Fiszbejna, który urodził się w 1798 r. Z posiadanych przez nas źródeł wiadomo, że w 1840 r. jego rodzina prowadziła garbarnię w Grajewie. Zakład ten miał tym bardziej istotne znaczenie gospodarcze, że zatrudniał wielu pracowników. Majer Fiszbejn zmarł w 1898 r.